

Międzynarodowa
Konferencja Drobiarska
2026

(Nie) bezpieczeństwo komunikacyjne

Mechanizmy, skala i konsekwencje dezinformacji żywnościowej

Jakub Jasiński
Marcin Wiśniewski

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Patronat honorowy
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Sławana Krugawskiego

Międzynarodowa
Konferencja Drobiarska
2026

NAJONNA BADA DROBIARSTWA
IŻSA GOSPODARSTWA

(Nie) bezpieczeństwo komunikacyjne

Mechanizmy, skala i konsekwencje dezinformacji żywnościowej

Jakub Jasiński

"Zanim zjedliście dziś śniadanie,
ktoś próbował wpłynąć na to,
co o nim myślicie."

Rynek żywności
to za duże
pieniądze,
żeby nie było
pokus...

Dlaczego dezinformacja żywnościowa to problem poważniejszy niż typowy fake news? Bo stawka w grze jest tu wyjątkowo wysoka:

~10
bln USD

Globalny rynek
żywności rocznie

FAO / World Bank

560

Punktów blokad
drogowych podczas
jednego dnia protestu
rolniczego w Polsce (20.03.2024)
— kwestie rolno-żywnościowe potrafią
dosłownie sparaliżować kraj

TVN24 / organizatorzy, marzec 2024

~53,8
mld EUR

Rekordowy
eksport PL w 2024 r.

Polska: 7. eksporter żywności UE
i 3. kraj UE pod względem nadwyżki
handlowej (+18 mld EUR).

Żywność = 15% polskiego eksportu ogółem

KOWR / MRIRW 2025

14
mln

Polaków
trafiających rocznie
na dezinformację żywnościową

Raport IBIMS, 2022

Dezinformacja żywnościowa to nie margines sieci
— to uderzenie w sektor o fundamentalnym znaczeniu strategicznym i społecznym.

(Nie) bezpieczeństwo komunikacyjne

Czasem kłamie korporacja. Czasem aktywista. Czasem (teoretycznie) nikt — **bo liczba jest prawdziwa.**

Interes:
ideologiczny/destabilizacyjny

Mechanizm: manipulacja danymi

CASE 2:

Dezinformacja przez brak kontekstu — liczba prawdziwa (15 400 l wody/ kg wołowiny), interpretacja oderwana od metodologii i tła/dziedziny.

Mechanizm: fałszywe narzędzie/etykieta

CASE 3:

Fałszywy miernik jako narzędzie kampanii — rosyjski przyrząd skalibrowany do warzyw używany do 'badania' mięsa; „kampania” trwa od wielu lat...

Interes:
finansowy/rynkowy

CASE 1:

Nauka na sprzedaż — przemysł cukrowniczy finansuje harwardzki przegląd literatury naukowej, który przez 40 lat kształtuje błędne wytyczne żywieniowe całego świata.

CASE 4:

Widoczne zjawisko, fałszywa etykieta — naturalna zmiana struktury mięśni drobiowych opisana jako 'choroba', by zdyskredytować branżę

1967. Harvard.

Artykuł, który zmienił dietę milionów na czterdzieści lat.

*Sugar
Research
Foundation*

1964

Sugar Research Foundation (SRF), stowarzyszenie lobbystyczne przemysłu cukrowniczego USA, zleca harwardzким badaczom (D. Mark Hegsted i Frederick Stare) przegląd literatury naukowej o chorobach sercowo-naczyniowych. Wynagrodzenie: ekwiwalent ok. 50 000 USD. Sponsoring nie zostaje ujawniony w artykule.

1967

W New England Journal of Medicine ukazuje się artykuł Hegsted i in. Wniosek: winowajca chorób serca są tłuszcze nasycone — nie cukier. Artykuł cytowany przez dekady. Badacz wskazujący na cukier (John Yudkin) zostaje aktywnie zdyskredytowany przez lobby SRF.

2016

Cristin Kearns, Laura Schmidt i Stanton Glantz (UCSF) publikują w JAMA Internal Medicine dokumenty z archiwów SRF. Po 49 latach wychodzi na jaw pełne finansowanie.

Zródło: Kearns CE et al. JAMA Intern Med. 2016;176(11):1680-1685. DOI: 10.1001/jamainternmed.2016.5394

40 lat błędnych wytycznych.

Odkryte dopiero w 2016 roku.

Skutek

Przez cztery dekady rządy promowały diety niskotłuszczowe.

Przemysł odpowiedział produktami 'low fat' — pozbawionymi tłuszczu, lecz bogatymi w cukier.

Badacz (Yudkin) przeszedł do historii zdyskredytowany.

Diety zbudowane na fałszywym pytaniu pogorszyły sytuację zdrowotną populacji, którą miały chronić.

Lekcja

Deinformacja nie musi kłamać wprost.

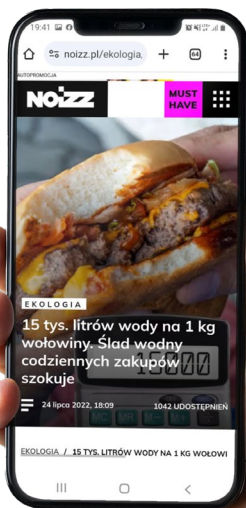
Wystarczy opłacić właściwe pytanie badawcze. Lobby nie sfałszowało danych — zleciło badanie, które z góry pytało o tłuszcz, nie o cukier. Nauka rzetelnie odpowiadała na złe pytanie przez 49 lat.

'Do produkcji 1 kg wołowiny zużywa się 15 000 litrów wody.'

Prawda czy fałsz?

Drugi typ dezinformacji: operujemy w pełni prawdziwymi liczbami.

Liczba 15 400 litrów jest (wg pewnej metodologii) prawidłowa — ale to, co się z nią robi, decyduje, czy przekaz informuje, czy dezinformuje.

Woda ZIELONA
(94%)
~14 500 l/kg

Woda opadowa wchłaniania przez trawę i pasze na pastwiskach. Nie jest pobierana z żadnego ujęcia — wraca do obiegu hydrologicznego. Jej włączenie do wskaźnika jest zasadne metodologicznie, lecz wprowadza w błąd, gdy prezentuje się jako wodę 'z użytą' w sensie potocznym.

Woda NIEBIESKA
(4%)
~550-600 l/kg

Woda pobrana z rzek, jezior i ujęć podziemnych — jedyna woda realnie 'znikająca' z obiegu.

To ta woda stanowi faktyczny problem ekologiczny, szczególnie w regionach z deficytem zasobów. Średniej wielkości domowa wanna ma ok 170 litrów...

Woda SZARA
(2%)
~280 l/kg

Woda potrzebna do rozcieńczenia zanieczyszczeń do poziomów dopuszczalnych normami.

Koncepcja modelowa, nie fizycznie zużywana woda.

Ta sama liczba. Dwa przekazy. **Jeden dezinformuje.**

PRZEKAZ DEZINFORMACYJNY

"Na jeden hamburger idzie 2400 litrów wody pitnej" ❌

Podaje łączną sumę wszystkich typów wody, zrównując wodę opadową z wodą pobieraną z ujęć — nieuczciwe metodologicznie ❌

Sugeruje, że każdy kilogram wołowiny na świecie zużywa tę samą ilość wody — bez względu na klimat, system hodowli czy lokalne zasoby wodne ❌

Cel: wywołać szok i skłonić do bojkotu bez merytorycznych podstaw ❌

PRZEKAZ RZETELNY

✅ 94% tej liczby to woda opadowa — nie pobrana z żadnej studni ani rzeki, lecz wracająca do naturalnego obiegu

✅ Wyraźnie rozróżnia wodę zieloną (opad), niebieską (pobraną z ujęcia) i szarą (modelowa); wskazuje, że realny problem to deficyt wody niebieskiej w regionach suchych

✅ Precyzuje: ta sama liczba nie dotyczy jednakowo żywca wypasanego na wilgotnych łąkach Europy i bydła hodowanego w stepach półsuchych

✅ Cel: umożliwić świadomą decyzję konsumenta w oparciu o kompletne i zróżnicowane dane

**Nawet prawdziwa liczba
może dezinformować**

— przez brak kontekstu, pominięcie metodologii, ukrycie kategorii. To najgroźniejszy typ kłamstwa: ten z prawdziwymi danymi.

Liczba to nie wynik — dopóki nie wiemy, czym i jak została zmierzona.

Mierniki Soeks (seria Ecovisor, produkcja rosyjska) są **skonstruowane do pomiaru azotanów i azotynów w warzywach i owocach**. Działają poprzez pomiar przewodności elektrycznej powierzchni próbki i przeliczenie jej algorytmem skalibrowanym wyłącznie pod tkankę roślinną. Przyłożone do mięsa: mierzą przewodność elektryczną mięsa (inne pH, elektrolity, struktura tkanek, zawartość tłuszczu). Wynik: liczba pozbawiona sensu analitycznego. Błąd wskazania może przekraczać 3000%. Urządzenia nie mają atestów dla mięsa ani przetworów.

Stanowisko Głównego Lekarza Weterynarii: wyniki uzyskane bez certyfikowanych metod analitycznych nie stanowią wiarygodnych danych o składzie żywności.

Źródło: wetgiw.gov.pl

Babciny ciśnieniomierz

Przeznaczenie:
Ciśnienie krwi
(mmHg)

Założony na stoik z ogórkami kiszonymi (lub innymi) i napompowany → pokaże liczby (ciśnienie mankietu)

Wynik bez sensu analitycznego !

Termometr do pieczenia

Przeznaczenie:
Temperatura wnętrza
mięsa (°C)

Używamy do pomiaru wilgotności gleby → pokaże liczby

Wynik bez sensu analitycznego !

Miernik Soeks

Przeznaczenie:
Azotany w warzywach
(przewodność powierzchni)

Przykładamy do mięsa → pokaże liczby

Wynik bez sensu analitycznego !

Tysiące wyświetleń. Zero walidacji.

I pytanie: komu to służy?

Żywność to sektor strategiczny.

Podważenie zaufania do polskich producentów — niezależnie od tego, czy robi to lobbysta, aktywista, czy podmiot powiązany z obcym wywiadem — uderza w fundamenty gospodarcze i społeczne państwa.

CZTERY ELEMENTY SUKCESU DEZINFORMACYJNEGO:

- ✓ **Urządzenie z ekranem**
→ wrażenie obiektywizmu
- ✓ **Alarmistyczne liczby**
→ emocjonalny szok
- ✓ **Narracja ofiary**
→ 'my (konsumenci) kontra korporacje i państwo'
- ✓ **Platforma social media**
→ tysiące wyświetleń bez weryfikacji

Ciągłość problemu:

Od kilku lat filmiki z fałszywymi pomiarami pojawiają się cyklicznie. Branża i dziennikarze dokumentowali kolejne fale w 2024 i 2025 roku. Problem trwa — z różnymi aktorami, na różnych platformach, za każdym razem generując wysokie zasięgi...

Pan B. i kontekst polityczny:

Czołowym propagatorem tej praktyki jest Marcin B. — rolnik i lider ugrupowania 'Przebudzeni Konsumenci', który przez lata prowadził filmiki 'badające' mięso miernikami Soeks i twierdził, że polscy producenci masowo trują konsumentów.

Rzeczpospolita (3.03.2022) ujawniła, że bezpośrednio po ataku Rosji na Ukrainę działacze ugrupowania powiązanego z Panem B. publikowali posty z rosyjskimi flagami i hasłem 'solidaryzuje się z narodem rosyjskim'. Prawnicy OMZRiK udokumentowali powiązania B. ze środowiskiem prorosyjskim. B. ma tożące się postępowania prokuratorskie i sądowe.

Źródła: Rzeczpospolita 3.03.2022 i 25.01.2023; OMZRiK.

„Choroba stwierdzona w 99% polskich filetów”

Czym jest *white striping* (białe włókna)?

White striping to białe paski tłuszczu i tkanki łącznej biegnące wzdłuż włókien mięśniowych, widoczne na filecie.

Opisany naukowo: Kuttappan VA et al. *Poultry Sci.* 2016;95(9):2167-2173. DOI: 10.3382/ps/pew216.

Czym *white striping* NIE jest:

Nie jest chorobą. Nie stanowi zagrożenia sanitarnego. Nie jest powodem do wycofania produktu z obrotu. Mięso z *white stripingiem* jest w pełni bezpieczne do spożycia i spełnia normy UE oraz polskie bez żadnych wyjątków.

TRZY MANIPULACJE RAPORTU AKTYWISTYCZNEGO:

Manipulacja 1 — terminologiczna:

Raport konsekwentnie używa słowa 'choroba' zamiast naukowego 'syndrom' lub 'miopatia'. W rozumieniu potocznym 'choroba' sugeruje zwierzę chore i mięso niezdatne do spożycia — oba wnioski fałszywe i celowo wprowadzające w błąd.

Manipulacja 2 — liczba bez kontekstu:

'99% filetów' obejmuje *white striping* w każdym stopniu nasilenia, łącznie z przypadkami niezauważalnymi bez specjalistycznego oświetlenia. Raport nie rozróżnia stopni nasilenia.

Manipulacja 3 — cel komunikacyjny:

Raport nie był niezależnym badaniem naukowym — był narzędziem kampanii organizacji aktywistycznej z deklarowanym celem ograniczenia spożycia mięsa.

Nieistniejąca 'choroba' jako oręż.

Trzy cele kampanii:

Zdyskredytować polską branżę drobiarską jako całość — bez rozróżnienia podmiotów, certyfikatów ani metod hodowli

Wywołać bojkot konsumencki niezależnie od rzeczywistej jakości i bezpieczeństwa produktów

Podważać zaufanie do Inspekcji Weterynaryjnej i państwowego systemu kontroli żywności

DLACZEGO TA DEZINFORMACJA JEST SZCZEGÓLNIIE SKUTECZNA:

Biały pasek na filecie każdy może zobaczyć w domu, zaraz po otwarciu opakowania.

Alarm jest gotowy zanim konsument zdąży sięgnąć po stanowisko instytucji sanitarnej.

Dezinformacja wizualna nie wymaga laboratorium.

KTO TRACI:

✗ **Polscy hodowcy drobiu:**

Polska jest liderem eksportu mięsa drobiowego w UE — mięso drobiowe to 2. co do wartości kategoria eksportowa (3,3 mld EUR do UE w 2024 r., wzrost 5% r/r; KOWR 2025). Reputacja budowana latami niszczone kampania oparta na błędnej terminologii.

✗ **Konsumenci:**

Bojkotują bezpieczne i kontrolowane produkty, dezorientowani alarmistycznymi nagłówkami. Rezygnują z rzetelnej informacji na rzecz emocjonalnej reakcji.

**Dezinformacja jest najbardziej skuteczna,
gdy uderza w coś widocznego i fotografowalnego.**

Nie potrzebuje laboratorium — wystarczy smartfon i gotowa etykieta.

Dezinformacja żywnościowa rzadko kłamie w całości.

Najczęściej wybiera prawdziwą liczbę, istniejący
raport lub realne zjawisko
— i dokleja do nich fałszywe wnioski.

Jakub Jasiński

Czy można zniszczyć firmę za pomocą smartfona?

Zabójcza siła dezinformacji

Marcin Wiśniewski

Cel ataku:

Zakład Piękną Kurka

→ 34 lata budowania
pozycji rynkowej

Full Integration:

- Wylęgarnia
- Ferma
- Przetwórstwo

Standard: Główny
dostawca marek
własnych
(Sieć „Sąsiad”)

Karta jakości:
15 lat bez incydentów
i wycofań
produktów

Akt I:

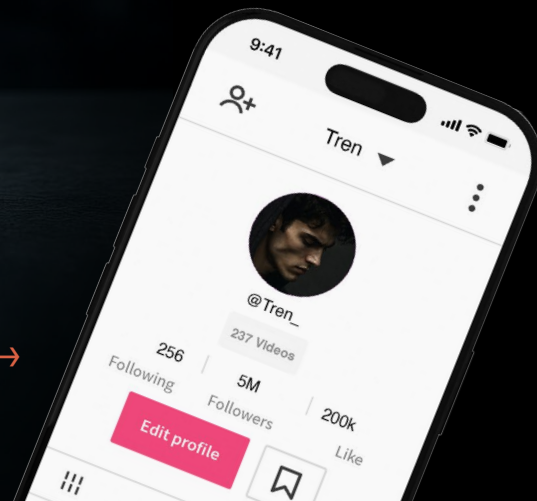
Zapalnik

Każdy kryzys zaczyna się od prostego i emocjonalnego komunikatu:

„Jeżeli na 6 miejscu kodu kreskowego jest numer 4, to jest to kurczak o najniższej możliwej jakości i pod żadnym pozorem nie możecie go kupować! Hodowany na hormonach i faszerywany antybiotykami. Syf, śmierć i choroba!!!”

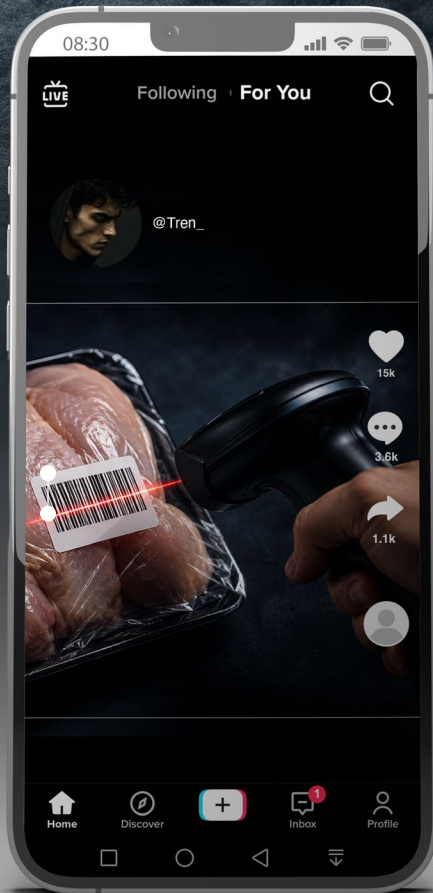
Pseudocelebryta →

Bzdura? *Oczywiście.*
Ciekawa? *Jak najbardziej.*

Skala infekcji:

15 000 polubień
3 600 komentarzy

→ **92%**
użytkowników
wzmacnia
przekaz

→ **Tylko 8%**
podważa jego
wiarygodność

Akt II:

*Pseudonauka
i wizualny „dowód”*

DOWIEDZ SIĘ CO JESZ
200 K Subscribes

Piękna Kurka

Obraz
działa szybciej
niż wyjaśnienie:

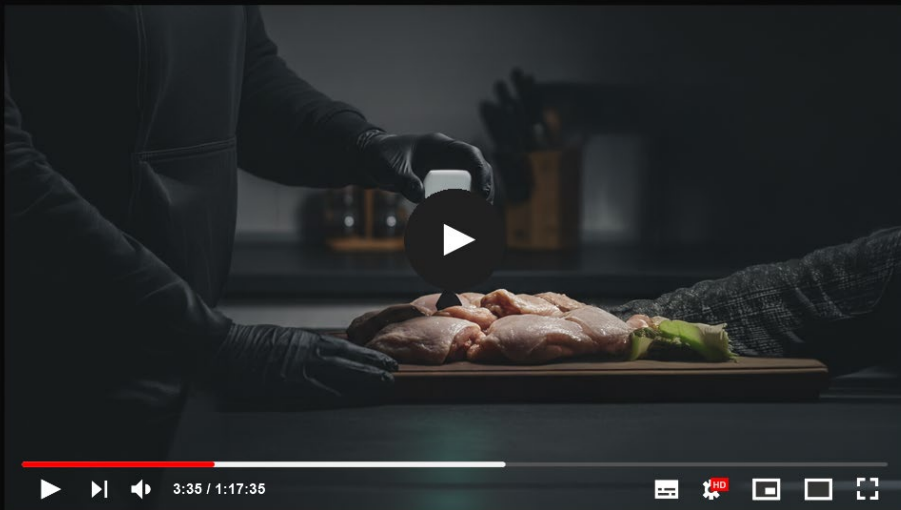
Uważajcie co kupujecie!

Szukaj

17+

Piękna Kurka (video)

8 257

3 503

SHARE

SAVE

DOWIEDZ SIĘ CO JESZ
200 K Subscribes

Subskrybuj

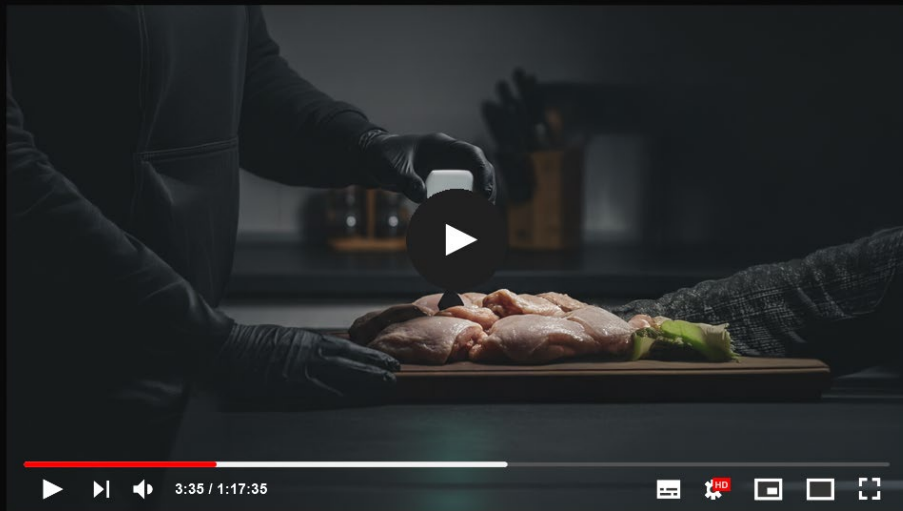
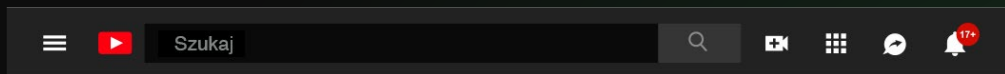
YouTube^{PL}

Kurczak z firmy *Piękna Kurka*

👍 8257

Dominacja algorytmu

Najpopularniejszy materiał wideo o marce na platformach społecznościowych

SKUTEK:

Pierwszym skojarzeniem z marką: zagrożenie

Piękna Kurka (video)

8 257

3 503

SHARE

SAVE

DOWIEDZ SIĘ CO JESZ
200 K Subscribes

Subskrybuj

Akt III:

*Infiltracja
i manipulacja
materiałem*

→ Aktywistka fundacji
zatrudniona na fermie

→ Montaż
3-minutowego
materiału
z selektywnie
dobranych kadrów

→ Inscenizowanie
sytuacji odbiegających
od standardów

Skalowanie i lobbying informacyjny

DYSTRYBUCJA

Płatna promocja (FB/IG)
→ miliony wyświetleń

MAINSTREAM

Skuteczne zaangażowanie mediów ogólnopolskich

LOBBING

Oficjalne pismo o patologiach na fermie Pięknnej Kurki do parlamentarzystów, radnych, burmistrza

CEL

Przeniesienie narracji z internetu do realnych decyzji

*Efekt
wzajemnego
potwierdzenia*

Akt IV:

MULTIPLIKACJA:
Podcast
CO JEST?! jako
platforma
masowego
uwiarygodnienia

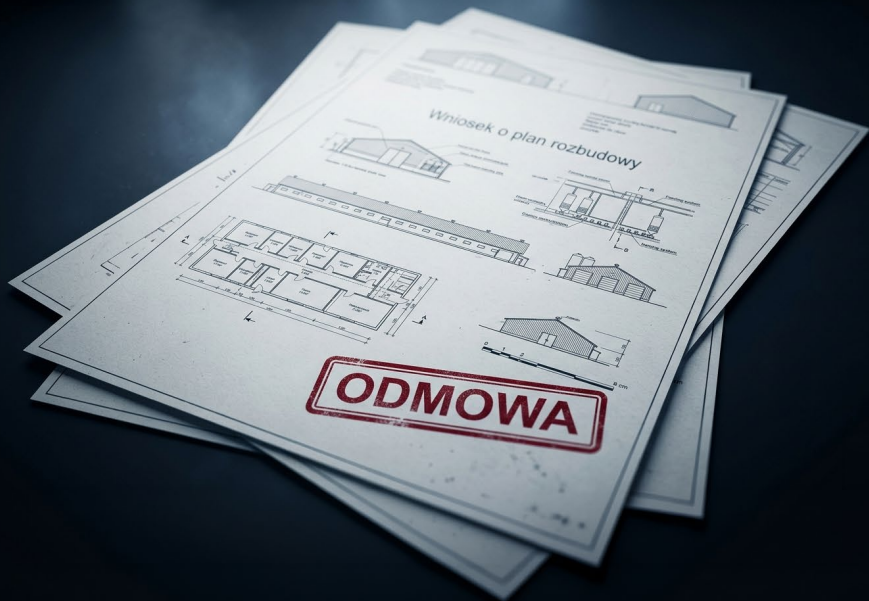
**WALIDACJA
KRZYŻOWA:**
Łączenie mitu
(kod kreskowy)
z „dowodami”
(miernik,
aktywizm)

**AUTORYTET
ZASTĘPCZY:**
Instrumentalizacja
mediów lokalnych
(„oni wiedzą
najlepiej”)

Akt V:

*Paraliż
administracyjny*

BODZIEC: Seria publikacji nt. rzekomych nieprawidłowości w procesie produkcyjnym

PRESJA: Wykorzystanie „sterowanego” sprzeciwu społeczności lokalnej

DECYZJA: Oficjalna odmowa władz lokalnych na budowę nowej fermy i zakładu

SKUTEK: Zatrzymanie rozwoju i utrata potencjału produkcyjnego

Akt VI:

*Izolacja rynkowa
i nokaut biznesowy*

Masa krytyczna
obciążeń
medialnych

Odcięcie
od głównego kanału
dystrybucji
(Sieć „Sąsiad”)

Klasyczna ochrona
wizerunku sieci
handlowej

Operacyjny
paraliż
przedsiębiorstwa

BILANS DESTRUKCJI

Koszt ataku: **160 tys. zł**

50
tys. zł

TREN

45
tys. zł

Dotacja
Swobodne
Kurczaki

40
tys. zł

Budżet
emisyjny

25
tys. zł

Odcinek
podcastu
CO JEST?!

STRATY OPERACYJNE

- utrata zaufania
- utrata głównego kontraktu
- zatrzymanie rozwoju

niewycenialne

Czas pokazać czerwoną kartkę dezinformacji.

Dezinformacja nie kończy się na ekranie telefonu.

Wpływa na decyzje konsumentów, reputację marek i rozwój całych sektorów gospodarki.

Dlatego powstała kampania:

#StopDezinformacjiżywnościowej

NIE FAULUJ – GRAJ FAIR.

<https://www.youtube.com/watch?v=gw4tzt4hCsc>

Dziękuję
za uwagę.

Marcin Wiśniewski

